

# Slutrapport

**Projektrubrik:** Naturen som arena för integration

**Huvudsökande:** Anders Larsson, Stiftelsen Skånska Landskap

**Projektets löptid:** 2017-03-01 – 2020-02-29

## Populärvetenskaplig sammanfattning

Allemansrätten är en viktig pusselbit för oss för att uppleva den svenska naturen. Vi plockar bär och svamp, vandrar, paddlar och fiskar samtidigt som kroppen mår bra både fysiskt och psykiskt. Många svenskar tar allemansrätten för given men för de flesta nyanlända med annan kulturell bakgrund är den ett helt nytt fenomen.

I projektet "Naturen som arena för integration" har vi på ett pedagogiskt sätt, genom aktivt utövande av friluftsliv, informerat om våra rättigheter och skyldigheter samtidigt som nyanlända introduceras i den svenska naturen och integreras i samhället. Projektet har inte bara byggt broar mellan nyanlända och svenskar utan också mellan nyanlända och nyanlända.

För många nyanlända är skogen förknippad med otrygghet som minor, våldtäkter och farliga djur. Deltagarna har fått lära känna de vanligaste djuren man kan stöta på i den svenska naturen. Vi har pratat om vilka djur, svampar och växter man ska vara försiktig med. För vissa målgrupper kan en kort skogspromenad med fika vara ett stort steg. Det viktigaste har varit att mötet med naturen varit positivt, lättsamt och glädjefullt.

Skogsdagarna förläggs till ett närbeläget friluftsområde dit det är lätt för deltagarna att sedan på egen hand ta sig, gärna till fots med cykel eller allmänna kommunikationsmedel. Genom att ha lokalt engagerade människor som hjälper till att marknadsföra och fylla bussarna skapas även en viktig relation till lokala föreningar och organisationer.

En viktig del har varit att skapa förståelse och respekt för naturen och allemansrätten. Parallellt med det byggs även ett intresse för naturen upp vilket i sin tur leder till en känsla av större ansvar att ta tillvara densamma samtidigt som deltagarna blir berikade med nya ord som de aldrig skulle stöta på hemma.

Under skogsdagarna har deltagarna fått göra upp eld, baka bröd på stekhäll, lärt sig om svenska djur, vandrat och reflekterat. Ibland har vi även fiskat, rott och paddlat kanot. Allemansrätten finns alltid med som en röd tråd under vistelsen i naturen.

Vi har upplevt att vårt otvungna förhållningssätt, gemenskapen som uppstår runt lägerelden, lugnet och atmosfären på skogspromenaden eller på bryggan med det guppande flötet har gjort projektet mycket omtyckt bland samtliga deltagare.

## Resultat

Forskning har den senaste tiden påvisat naturens välgörande effekter för människokroppen både fysiskt och psykiskt. För nyanlända med trauman i bagaget är ett besök i skogen som plåster för själen. Många känner sig också hemma vid lägerelden eller exempelvis när man promenerar genom en fårhage.

Essensen av projektet har vi koncentrerat i en liten bok med text och bild av tre års jobb med nyanlända i naturen. Det är Cia Larsson som författat och delar på ett målande sätt med sig av tankar och gripande och spännande möten i skogen. Denna bifogas till rapporten samt skickas i tryckt format.

## Målbeskrivning

Målen har uppnåtts och vi har hållit oss till projektets aktivitets- och tidplan.

Totalt har vi nått ut till totalt 1866 personer under projektets tre år:

SFI-studerande: 1284 pers

Etableringskurser: 91 pers

HVB-boende: 69 pers

Familjedagar: 271 pers

Språkcaféer: 104 pers

Fortbildning SFI-lärare: 47 pers

Kommuner som berörts har varit:

Kristianstad, Skurup, Perstorp, Östra Göinge, Åstorp, Hässleholm, Malmö, Helsingborg och Svalöv.

Vi har samarbetat med Röda Korset, Klinten Kultur, Urbana Hembygdsgården, Härlövs IF samt Brobyggarna och nyttjat deras kontaktnät. Skogssällskapets lilla bok Allemansguiden har delats ut till samtliga deltagare. Parallellt med Skåneledens samarbete med SFI på Södervärn i Malmö har vi kunnat hålla sex dagar per år utöver budget. År två flyttades, i dialog med Lotta Möller, 40 000 kr till år tre pga. inställda dagar med ensamkommande på HVB-boenden. De ensamkommande har till stor del lotsat ut i samhället och HVB-boenden har avvecklats. Istället inleddes 2019 ett fruktsamt samarbete med Röda Korset i Hässleholm / På väg tillsammans. Separat redovisning för aktiviteter och kostnader 2019 bifogas till rapporten.

## Kommunikation och nyttiggörande av resultat

Vårt arbete har belysts i minst en tidningsartikel per år under projektets gång:

<http://mosaik.kristianstadsbladet.se/article/skogen-ger-inspiration-man-glommer-negativa-tankar/>

<https://www.nsk.se/2018/04/27/naturlig-integration-i-skogen-vid-breanas/>

<https://nxt.ystadsallehanda.se/skurup/elever-levde-friluftsliv-i-svaneholm>

<https://www.nsk.se/2017/07/02/skogen-ger-frid-och-lardomar/>

Dessa bifogas till rapporten.

Även Malmö Universitet har visat intresse för projektet. Camilla Safrankova är doktorand vid institutionen Natur, Matematik och Samhälle och i hennes avhandlingsarbete utforskar hon informell utbildning för integration genom friluftaktiviteter i den svenska naturen och gjorde en större intervju av mig som projektledare. Claire Coetzee har skrivit en masteruppsats Experiences of Nature-based Integration in Sweden som bygger på intervjuer med SFI-lärare och elever.

I Facebookgruppen [www.facebook.com/groups/naturenarenaintegration](https://www.facebook.com/groups/naturenarenaintegration) har man kunnat följa projektet.

Många lärare, naturvägledare, kommuner och organisationer har låtit sig inspireras av verksamheten. Sidan har vid projektslut 287 medlemmar.

Ur det treåriga projektet med nyanlända sprang en djup källa av berättelser upp. Berättelserna fyllde våra tankar i dagar och nätter och några av dem började kräva sin egen plats. Under våren 2020 samlades de ihop och fick ett fortsatt liv i den lilla inbundna boken som bifogas.

Under hösten kommer ett erfarenhetsseminarium utifrån projektet "Naturen som arena för integration" äga rum, där involverade personer i projektet bjuds in. I samband med detta avslutande och sammanfattande seminarium kommer boken delas ut samt eventuellt en utställning med bilder och citat och berättelser ha skapats. Avsikten är att visa vad möten i naturen med friluftsliv kan betyda för integration.